

7 maja 2024r.

Solidarność Świętokrzyska

Tygodnik

NR 19
(1433)

Biuletyn Informacyjny Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność”

tel./fax (41) 34-417-38
ul. Planty 16A, 25-502 Kielce
ISSN 0208-8045

Czas zakończyć igrzyska

Wyborcze fajerwerki przygasają. Radość z wygranej miesza się ze smutkiem przegranych. Taki obraz po każdej bitwie to nic nowego. Demokracja charakteryzuje się dosadnym stwierdzeniem: „jak sobie pościeliłeś, tak się wypisz”. Wybraliśmy i skutki tych wyborów będziemy odczuwać na swej skórze – dobrze, albo nie całkiem dobrze. Wyzwania na najbliższy czas są bowiem poważne i trudno wyczuć, czy wybrani politycy, działacze, samorządowcy zdają sobie z tego sprawę.

Część rządu, przed którym przede wszystkim stoją zadania prorozwojowe, po prostu po kilku miesiącach dezertuje i kieruje się w stronę Brukseli. Część nowo wybranych samorządowców chce realizować zapowiadziane plany, m.in. planuje budowę nowych dróg. Niestety, nie będzie to możliwe w obecnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej. Urzędnicy unijni nie przewidują żadnych środków na budowę dróg w Polsce. Owszem, planuje duże inwestycje na kolei, ale to nie ta technologia i nie te możliwości. Jednocześnie nowo wybrany rząd

chłodno patrzy na duże inwestycje planowane przez rząd poprzedni. Chodzi tu o Centralny Port Komunikacyjny, elektrownię atomową, port kontenerowy. Jak wiadomo, inwestycje takie są kołem zamachowym dla gospodarki, dla rozwoju, dla tworzenia nowych miejsc pracy.

Tymczasem już teraz widać symptomy kryzysu. Zgłoszone w całym kraju zapowiedzi zwolnień grupowych idą jednostkowo w setki. Według Głównego Urzędu Statystycznego w marcu br. produkcja przemysłowa spadła o 6%, przy założeniu, że wzrosła o 1,5%, w budownictwie

notuje się 13% spadku. Według Dziennika Gazeta Prawna w 2023r. wielkie firmy państwowe: PGE, KGHM, Grupa Azoty notowały co najmniej 3 mld strat netto.

Póki co nie odbija się to jeszcze na statystykach dotyczących wzrostu bezrobocia i na poziomie płac. Ten zarysowany obraz budzi jednak niepokój i powinien obudzić rządzących, zarówno tych w stolicy jak i tych z poziomu samorządowego.

Czas już na zakończenie igrzysk i rozpoczęcie poważnej pracy dla kraju.

Waldemar Bartosz

Rozważania biblijne

WNIEBOWSTĄPIENIE PAŃSKIE, ROK B, 12 MAJA 2024R.

Dz 1, 1-11 *Uniósł się w ich obecności w górę* | Ef 4, 1-13 *Dojdziemy do miary wielkości według Pełni Chrystusa*
Mk 16, 15-20 *Został wzięty do nieba i zasiadł po prawicy Boga*

Wniebowstąpienie zamyka przekaz o życiu ziemskim Jezusa. Dzisiejsza Ewangelia nie daje szczegółowego opisu tego wydarzenia, tylko o tym napomyka jakby mimochodem. Natomiast słyszymy w niej o misji danej przez Jezusa apostołom tuż przed Jego wniebowstąpieniem. Pan Jezus mówi im: „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu!”. Posyła ich więc nie tylko do znanych im terenów ich ojczyzny, lecz chce, by jego Ewangelia dotarła wszędzie na świecie i do każdej osoby. I kto uwierzy w to, co będą przepowiadali, i w wyniku tego przyjmie chrzest, ten będzie zbawiony. Natomiast kto im nie uwierzy, ten będzie potępiony. Widzimy więc, że warunkiem zbawienia nie jest sam tylko chrzest, lecz związane z nim uwierzenie w głoszoną Ewangelię. Dziś Kościół przypomina, że Ci, którzy z pomocą Bożą przyjęli wezwanie Chrystusa

i odpowiedzieli na nie dobrowolnie, sami z kolei, przynaglani miłością Chrystusa, głosili wszędzie na świecie Dobrą Nowinę. Skarb otrzymany od Apostołów został wiernie zachowany przez ich następców. Wszyscy wierzący w Chrystusa są powołani do przekazywania go z pokolenia na pokolenie, głosząc wiarę, przeżywając ją we wspólnocie braterskiej oraz celebrując ją w liturgii i w modlitwie.

Czy tak do końca uwierzyliśmy w głoszoną nam Ewangelię? Czy przeżywamy naszą wiarę we wspólnocie braterskiej, pogłębiając ją poprzez liturgię oraz modlitwę osobistą? Jak wypełniamy tę naszą misję głoszenia przyjętej przez nas Ewangelii, niezależnie od tego, do jakiego stanu Kościoła należymy?

o. Jakub Zawadzki SOCist.

LAUREACI XX KONKURSU WIE

Enea Elektrownia Połaniec SA w Zawadzie kolejny już raz gościła w swej siedzibie laureatów, tym razem XX Konkursu Wiedzy o NSZZ „Solidarność”, którego organizatorami są Region Świętokrzyski NSZZ „Solidarność” i Świętokrzyski Kurator Oświaty.

Partnerem tegorocznego konkursu była Enea Połaniec. Partnerstwo to jest efektem dużego zaangażowania tej firmy we wspieranie krzewienia lokalnego patriotyzmu m.in. przez angażowanie się w projekty edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Instytucją współpracującą z organizatorem konkursu jest także kielecka Delegatura Instytutu Pamięi Narodowej.

Adresatami konkursu są uczniowie szkół średnich województwa świętokrzyskiego a zasadniczym celem jest m.in. kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich

wśród młodzieży, rozwijanie zainteresowań najnowszą historią naszej Ojczyzny i Ziemi Świętokrzyskiej oraz rozwijanie wiedzy o ruchu związkowym w Polsce i na świecie a tym samym zwrócenie uwagi na rolę związków zawodowych, jaką odgrywają w naszym życiu zawodowym i społecznym. Podstawową tematyką są więc wydarzenia związane z najnowszą historią Polski, „Solidarności” oraz ruchu związkowego w Polsce i na świecie. Jego tematyka dotyczy także uniwersalnych funkcji i celów działania związków zawodowych, jako jednego z filarów każdego

demokratycznego państwa.

W tym roku w eliminacjach szkolnych udział wzięło ok. 350 uczniów z 32 świętokrzyskich szkół, spośród których do etapu finałowego dostało się 62 uczniów. O tym, kto został tegorocznym laureatem zdecydowała suma uzyskanych punktów przez uczniów podczas wypełniania testu. Odpowiadając poprawnie na 30 pytań można było zdobyć maksymalnie 67 punktów. Zwycięzców było 11.

Wśród nich byli uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Staszowie, Zespołu Szkół im. Oddziału

DO 17 MAJA TRZEBA DOSTOSOWAĆ STANOW

Od 17 listopada 2023r. zmieniły się wymogi bhp dla stanowisk pracy wyposażonych w monitory ekranowe, jednak dotychczas dotyczyły one stanowisk nowo tworzonych. Dla istniejących w tym dniu stanowisk pracy został przewidziany okres przejściowy, dający pracodawcom czas na dostosowanie ich do nowych norm. Okres ten kończy się 17 maja 2024r. Od tego dnia wszystkie stanowiska pracy powinny być wyposażone zgodnie z nowymi przepisami.

Od 17 maja 2024r. będzie obowiązywała już na wszystkich stanowiskach większa elastyczność przy pracy z monitorami ekranowymi, w tym nowe wytyczne dotyczące ergonomii na stanowisku pracy. Ponadto dobiegnie końca konieczność doposażenia istniejących przed 17 listopada 2023r. stanowisk pracy z laptopami w dodatkowy ekran, klawiaturę i mysz.

W wyniku nowelizacji rozporządzenia w sprawie warunków bhp na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe zmodyfikowana została definicja stanowiska pracy. Od 17 listopada 2023r. przez pojęcie stanowiska pracy trzeba rozumieć przestrzeń pracy wraz z:

- wyposażeniem podstawowym, w tym monitorem ekranowym,

klawiaturą, myszą lub innymi urządzeniami wejściowymi, oprogramowaniem z interfejsem dla użytkownika,

- krzesłem i stołem,
- opcjonalnym wyposażeniem dodatkowym, w tym stacją dysków, drukarką, skanerem, uchwytem na dokumenty, podnóżkiem.

Zlikwidowano więc dotychczasowy podział na wyposażenie podstawowe (w tym monitor ekranowy, klawiaturę lub inne urządzenia wejściowe, jednostkę centralną lub stację dyskiety), wyposażenie dodatkowe (w tym drukarkę, skaner, mysz, trackball) oraz wyposażenie pomocnicze (w tym stół, krzesło, uchwyt na dokument, podnóżek). W praktyce oznacza to, że krzesła i stół nie są już wyposażeniem

WIEDZA O NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Partyzanckiego AK „Jędrusie” w Połańcu, Zespołu Szkół Nr 2 im. Hetmana Stefana Czarnieckiego we Włoszczowie, I Liceum Ogólnokształcącego im. gen. Władysława Sikorskiego we Włoszczowie, Zespołu Szkół Nr 3 im. Stanisława Staszica we Włoszczowie, I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Reja w Jędrzejowie, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Adolfa Dygasińskiego w Sichowie Dużym.

Uroczyste wręczenie nagród dla jedenastu zwycięzców tej jubileuszowej edycji konkursu odbyło się 26 kwietnia 2024r. w sali widowiskowej przy Elektrowni Połaniec. Zwycięzca otrzymał wysokiej klasy laptop, a wśród

nagród wręczonych kolejnym laureatom były: hulajnoga elektryczna, smartfony oraz głośniki bezprzewodowe, inteligentne zegarki i materiały dydaktyczne. Dodatkowo każdy laureat otrzymał dyplom.

Zwycięzcom konkursu towarzyszyli rodzice, opiekunowie i nauczyciele oraz liczni goście m.in. przedstawiciele Zarządu Enei Elektrowni Połaniec – wiceprezes Jerzy Król, Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” – Jerzy Jaworski, Świętokrzyskiego Kuratorium Oświaty w Kielcach – Anna Sajkiewicz, Instytutu Pamięi Narodowej Delegatury IPN w Kielcach – dr Marzena Grosicka oraz przedstawiciele organizatora konkursu z Regionu

Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność” z przewodniczącym Waldemarem Bartoszem i Międzyzakładowej Komisji NSZZ Solidarność Pracowników Elektrowni Połaniec i Spółek z przewodniczącą Joanną Dróżdź.

Uczniowie uczestniczący w Konkursie Wiedzy o NSZZ „Solidarność” mówią, że nie jest on łatwy ale już po raz dwudziesty cieszy się on dużą popularnością w szkołach co może świadczyć, że wśród młodzieży ciągle atrakcyjna jest historia Polski, wiedza o związkach zawodowych i roli jaką pełnią one w zakładach pracy.

Andrzej Pawlik

WISKA PRACY DO NOWYCH WYMOGÓW BHP

pomocniczym.

Nadal wskazane rozporządzenie uwzględnia katalog stanowisk pracy, do których nie będzie miało ono zastosowania. Zawiera on jednak jedną zasadniczą zmianę. W dalszym ciągu, jak poprzednio, będą to:

- kabiny kierowców oraz kabiny sterowniczych maszyn i pojazdów,
- systemy komputerowe na pokładach środków transportu,
- systemy komputerowe przeznaczone głównie do użytku publicznego,
- kalkulatory, kasy rejestrujące i inne urządzenia z małymi ekranami do prezentacji danych lub wyników pomiarów,
- maszyny do pisania z wyświetlaczem ekranowym.

Nastąpiła natomiast zmiana w zakresie systemów przenośnych. Dotychczas stanowiska pracy z systemami przenośnymi były zwolnione z wymogów określonych w omawianym rozporządzeniu. W najnowszej wersji rozporządzenia także stanowiska z laptopami

objęto restrykcjami tej regulacji, a w konsekwencji ustalono zasady organizowania pracy z takim przenośnym sprzętem.

Przepisy rozporządzenia nie definiują, czym dokładnie jest system przenośny, jednak powszechnie uznaje się, że jest to laptop. Potwierdza to także w swoim komunikacie PIP:

Co prawda przepisy rozporządzenia nie definiują w żaden sposób tego pojęcia, jednak bez żadnych wątpliwości można uznać, że dotyczą one m.in. pracy przy laptopach (informacja PIP opublikowana 21 marca 2024r. na www.pip.gov.pl).

Zaznaczenia wymaga też, że nowe wytyczne dotyczące stanowiska pracy z laptopami stosuje się wyłącznie w sytuacji, gdy tego typu systemy służą pracownikowi do wykonywania jego obowiązków na danym stanowisku co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy.

Marta Śnioch

Pracodawca Przyjazny Pracownikom

Decyzją Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” rozpoczęła się XVII edycja konkursu Pracodawca Przyjazny Pracownikom. Patronat Honorowy objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

Celem konkursu jest promowanie pracodawców, którzy wyróżniają się w stosowaniu dobrych praktyk w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności poprzez stabilność zatrudnienia, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa do zrzeszania się w związki zawodowe. Kandydatów zgłaszają podstawowe jednostki organizacyjne „Solidarności”.

Wyróżnione firmy szanują prawa pracowników oraz prowadzą u siebie dialog społeczny. Certyfikatem można się posługiwać przez okres trzech lat, od daty przyznania. Laureaci poprzednich edycji Konkursu mogą ponownie ubiegać się o przyznanie Certyfikatu po wygaśnięciu wspomnianego wyżej okresu.

Zgłoszenia rozpatrywane będą według kryteriów określonych w załączniku nr 2 do regulaminu – przez Komisję Certyfikacyjną.

Aktualny Regulamin konkursu, który zawiera również harmonogram prac związanych z przyznawaniem Certyfikatu oraz ankiety zgłoszeniowe dostępne są na

stronie internetowej Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Organizacje NSZZ „Solidarność” mogą zgłaszać swoich pracodawców do 30 września br. ■

Światowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych

CZŁOWIEK NAJWAŻNIEJSZY

Krótką modlitwą, minutą ciszy uczestnicy seminarium zorganizowanego przez Zarząd Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność” w przeddzień Światowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych oddali hołd wykonującym pracę zarobkową, którzy stracili życie na stanowiskach pracy albo zostali ranni.

Zajęcia z problematyki wypadkowej prowadzili: Grzegorz Kwiatek – zastępca Okręgowego Inspektora Pracy w Kielcach i nadinspektor, kierownik Sekcji Wypadkowej w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Kielcach – Piotr Grabiński. Uczestnicy seminarium mieli okazję zapoznać się zarówno z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy i na skonkretyzowanych przykładach zapoznać się z dramatem człowieka w miejscu pracy, który uległ wypadkowi. A wśród ofiar wypadków są zarówno ludzie bardzo młodzi, z nikłym doświadczeniem zawodowym, jak i legitymujący się olbrzymim doświadczeniem i długoletnim stażem pracy.

Nadinspektor Piotr Grabiński tego rodzaju dramatów w swoim wielce interesującym wystąpieniu przytoczył bardzo wiele, opierając je na bezpośrednich doświadczeniach z jakimi musi zmierzyć się inspektor pracy badając wypadki ciężkie, zbiorowe, śmiertelne. Obcięte palce młodych ludzi, zmasakrowane dłonie, zmiżdżone przez maszyny dolne i górne kończyny, upadek z wysokości 6 metrów kończący się śpiączką przez człowieka wykonującego pracę na wysokości, na dwa tygodnie przed odejściem na emeryturę – to tylko niektóre dramaty ludzkiej pracy jakie przybliżył nadinspektor z ostatnich kilkunastu miesięcy. Wśród ofiar śmiertelnych byli ludzie bardzo młodzi w wieku 19-22 lata. Najczęściej do tych dramatycznych zdarzeń dochodzi od lat z przyczyn ludzkich, gdzie szwankuje brak wystarczającej wiedzy,

respektowania wymogów instrukcyjno – proceduralnych, brawura, pośpiech i rażące nie przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa pracy. Znaczący wpływ na przyczyny wypadków przy pracy ma niewłaściwa organizacja pracy, brak właściwego nadzoru, czy sposób wydawanych poleceń, które szczególnie przy pracach niebezpiecznych winny każdorazowo być wydawane na piśmie. Z przyczyn technicznych jest odnotowywanych około 10% wypadków przy pracy, powodowane wadami materiałowymi, czy uszkodzeniem maszyn i urządzeń w procesie pracy. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na bezpieczeństwo jest eksploatacja maszyn, które winny być każdorazowo dostosowywane do wymogów minimalnych w zakresie bhp. Dotyczy to w szczególności maszyn wyprodukowanych przed 2006r. Swoistą zgorą jest powierzenie pracownikom wykonywanie innych prac niż te, które zostały określone w umowie o pracę, z pominięciem uprzedniej oceny ryzyka zawodowego i wymaganego przeszkolenia w zakresie bhp, co nierzadko kończy się dramatem śmierci lub kalectwa. Na poziom bezpieczeństwa pracy w ocenie inspektorów rażący wpływ ma zaniechanie koniecznych przeglądów, konserwacji maszyn i urządzeń będących w eksploatacji. Tak więc od aktywności społecznych inspektorów pracy i organizacji związkowych także zależy minimalizowanie liczby ludzkich dramatów.

Kazimierz Pasternak

Redaktor naczelny: Andrzej Pawlik

Adres redakcji: 25-502 Kielce, ul. Plany 16A, tel./fax (41) 34-417-38; adres e-mail: kielce@solidarnosc.org.pl adres www: solidarnosc-swietokrzyaska.pl
Artykułów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz zastrzega sobie prawo do skrótów. Nakład: 325 egz. Numer zamknięto 30.04.2024r.